

○

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

**НА “БЕСТТЕХНИКА ТМ – РАДОМИР” ПАД
гр. РАДОМИР**

ПРЕЗ ДЕВЕТМЕСЕЧИЕТО НА 2 0 1 2 год.

Съдържание:

№	Глава	Страница
1	Приходи и произведена продукция	2
2	Разходи	5
3	Финансови резултати	6
4	Осигуровки и данъци	6
5	Балансови показатели	7
6	Парични потоци	12
7	Основни икономически показатели за финансов анализ	14
8	Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати	18
9	Основен капитал	20
10	Персонал, производителност и заплащане	21
11	Професионално обучение и повишаване на квалификацията	24
12	Подържане на здравословни и безопасни условия на труд	24
13	Екология и опазване на околната среда	27
14	Инвестиционна дейност	27
15	Качество на произвежданата продукция	28
16	Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред	29
17	Финансови задължения към частен кредитор	30
18	Дейност в областта на научните изследвания и проучвания	31
19	Движение на акциите	31
20	Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон	32
21	Годишно общо събрание на акционерите	34
22	Предвиждано развитие на предприятието през 2012 година	35
23	SWOT анализ	39
24	Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление	41
25	Заключение	44

Настоящият доклад обхваща дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД, гр. Радомир през периода януари – септември 2012 година. Съдържанието на доклада е съобразено с условията на чл. 100о, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в чл.33 от Наредба №2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, както и Приложение №10 към същата наредба.

Докладът съдържа анализ на развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и на неговото състояние. Анализът включва финансови и нефинансови показатели, относими към дейността. Прегледът включва и допълнителни обяснения относно суми, представени във финансовия отчет за периода.

Финансовия отчет за периода е изгoten на база Международните счетоводни стандарти.

1. Приходи и произведена продукция

През отчетния период дружеството реализира приходи от продажби на промишлена продукция, приходи от наеми, приходи от продажби на стружки и технологични отпадъци за скраб и други приходи. Липсват финансови приходи. По същество всички приходи са брутния поток от икономически изгоди в резултат от обичайната дейност на дружеството, който води до увеличаване на собствения капитал.

Получените през отчетния период приходи са в размер на **7 016 хил. лева**. В резултат на положителните тенденции през последната година, тези приходи са 2,1 пъти по-големи спрямо същия период на предходната година. Разпределят се по следния начин:

Наименование на приходите	Хил. лева	Относ. дял
Приходи от продажби на продукция	2 630	37,5%
Други приходи, в това число:	4 386	62,5%
► Приходи от наеми	92	1,3%
► Приходи от продажби на дълготрайни материални активи (23 броя машини, продадени чрез СИ на "Еврометал" ООД)	4 194	59,8%
► Приходи от продажби на скраб (стружки и технологични отпадъци)	85	1,2%
► Приходи от продажби на материали	0	0,0%
► Други приходи	15	0,2%
Приходи от финансирания	0	0,0%
Финансови приходи	0	0,0%
Общо приходи	7 016	100,0%

Приходите от продажби на продукция формират близо 2/5 от общия размер на приходите. Тези приходи от промишлена продукция са 96% от размера им през предходната година. Намаляването се обяснява с дългия производствен цикъл, тъй като изделията в процес на производство ще бъдат реализирани през четвъртото тримесечие, когато ще бъдат отчетени и приходите от продажбата им. Налице са положителни тенденции, свързани с края на икономическата криза, която засегна особено силно производството на инвестиционно оборудване. Увеличение на поръчките, каквато беше и тенденцията от пролетта до есента на 2011 година, се очертава отново от март 2012 година.

Почти 3/5 от приходите за деветмесечието се формират от продажбата през януари, чрез съдия-изпълнител, на 23 броя производствени машини на „Еврометал“ ООД.

Основните видове произведени през периода изделия по клиенти са посочени в таблицата по-долу.

№ по ред	Клиенти	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
1	"Радомир метал индъстрийз" АД	Оборудване за черната металургия и корпуси на трошачки за рудодобива	533	20,27%
2	КЦМ АД (чрез "Бестехника-Струма" АД)	TSL пещ	381	14,49%
3	"Асарел Медет" АД	Възли за мелници за раздробяване на руда за цветни метали	271	10,30%
4	"Ваптех" ЕООД	Възли за турбини за водноелектрически централи	267	10,15%
5	MBS BUSINESS LTD	Оборудване за черната металургия	238	9,05%
6	"Бестехника" ЕООД	Устройство демпфериращо в земята (Амортизиращ пакет)	159	6,05%
7	Cimpogeti S.p.a. (чрез "Бестехника-Струма" АД)	Мелница	147	5,59%
8	"Мекамиди България" ЕООД (чрез "Бестехника-Струма" АД)	Възли за водноелектрически централи	94	3,57%
9	"Лукойл Нефтохим Бургас" АД	Сепаратор за технически водород	70	2,66%
10	Danieli & C Officine Meccanich	Стълби и площащи	68	2,59%
11	ЦЕРН	Противотежести	67	2,55%

№ по ред	Клиенти	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
12	CFE Technology GmbH (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Главини за промишлени вентилационни системи	47	1,79%
13	Лесопласт АД Троян (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Колона дясна, лява	46	1,75%
14	"ВОЛТА-С" ООД	Изработка на детайли за машини (фланци)	32	1,22%
15	Ваптех Ендженниъринг ЕООД	Капаци за турбини	22	0,84%
16	Мак Комерс ЕООД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Шина кружна	20	0,76%
17	Рубин Инвест АД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Грайферна ел. хидравлична кофа	18	0,68%
18	Gold master	Стендови площи	16	0,61%
19	"Енергоремонт Бобов дол" АД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Колектори	15	0,57%
20	Стомана Индъстри АД	Падушка горна предна, задна опорна	14	0,53%
21	Пиринстрой ЕАД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Челюстна трошачка	14	0,53%
22	"Монди Стамболовски" ЕАД	Зъбен венец и пиньон	13	0,49%
23	"Накмаш 97" ООД	Рами за промишлено оборудване	12	0,46%
24	"Енергоремонт Кресна" АД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Резервни части за промишлено оборудване	12	0,46%
25	ЕТ Жан Комерс	Стрела за багер	12	0,46%
26	"Каолин" АД (чрез "Бесттехника-Струма" АД)	Резервни части за мелница	8	0,30%
27	Други клиенти	Възли, детайли и резервни части за производствени машини и оборудване	34	1,29%
ВСИЧКО			2 630	100,0%

Близо 2/5 от произведената и експедирана продукция през отчетния период е предназначена за чуждестранни клиенти.

2. Разходи

Разходите през разглеждания период са в размер на **11 763 хил. лева** и са свързани предимно с обслужването на текущата производствена дейност на дружеството. Основната част от тези разходи са за материали, заплати, осигуровки, външни услуги и амортизации, пряко свързани с дейността.

Над 1/3 от всичките разходи представляват балансовата стойност на продадените на „Еврометал“ ООД 23 броя производствени машини. След тази продажба намаляват и разходите за амортизации.

Размерът и структурата на **разходите за дейността** през деветте месеца на 2012 година са както следва:

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за сировини и материали	1 785	15,2%
Разходи за външни услуги	701	6,0%
Разходи за амортизации	2 235	19,0%
Разходи за заплати и възнаграждения	2 095	17,8%
Разходи за осигуровки	332	2,8%
Други разходи, в това число:	562	5,6%
► Обезценка на ДМА	489	4,2%
► Актове за брак	128	1,1%
► Разходи за командировки	18	0,2%
► Еднократни (алтернативни) данъци	0	0,0%
► Представителни разходи	0	0,0%
► Съдебни такси и други юридически разходи	9	0,1%
► Други разходи	18	0,2%
Суми с корективен характер, в това число:	3 293	28,0%
► Балансова стойност на продадени дълготрайни материални активи	4 177	35,5%
► Балансова стойност на продадени краткотрайни активи	0	0,0%
► Изменение на запасите от продукция и незавършило производство	-884	-7,5%
► Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин (Капитализирани разходи за активи)	0	0,0%
Финансови разходи, в това число:	660	5,6%
► Разходи за лихви	660	5,6%
► Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	0	0,0%
► Банкови такси и комисионни	0	0,0%
Общо разходи	11 763	100,0%

Разходите на материали бележат намаляване в сравнение със съответния период от предходната година, което кореспондира с по-малкото количество фактурирана и отчетена като приход продукция. Разходите, свързани с персонала са по-големи, поради нарастване на производството и съответно по-високи възнаграждения на нормените работници. Намаляването на разходите за амортизации беше обяснено по-горе.

При влагането им в производството, материалните запаси се отчитат по тяхната историческа цена, която се идентифицира с доставната им стойност. Последната включва всички разходи, свързани с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. В дружеството е възприет метода на “средно претеглена цена” за изписване на стоково-материалните ценности.

Разпределянето на постоянните общопроизводствени разходи се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности, поради което в дружеството като база за разпределение са възприети изработените нормочасове по технология и групи машини и дейности. Като нормален годишен капацитет за “Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД са приети 390 хиляди нормочаса. Изработените през отчетния период 45,7 хиляди нормочаса съответстват на 23,4% от нормативно приетия производствен капацитет. Средното натоварване на производствените мощности е 1,5 пъти по-добро от предходната година като цяло и се подобрява над 1,6 пъти в сравнение със същия период на 2011 година.

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно, търговско и данъчно законодателство. като публично дружество, “Бесттехника ТМ–Радомир” прилага Международните стандарти за финансови отчети.

3. Финансови резултати

При приходи 7 016 хил. лева и разходи 11 763 хил. лева се получава **счетоводна загуба** (от продължаващи дейности преди разходи за данъци) в размер на **-4 747 хил. лева**.

След преобразуването на счетоводната загуба, съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, се получава **финансов резултат след данъчно преобразуване, равен на нула**. На тази база **корпоративен данък не се дължи**.

Балансовата загуба е -4 747 хил. лева и е равна на счетоводната такава.

ЕБИТДА: печалбата от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации е равна на -1 363 хил. лева.

4. Осигурковки и данъци

Данъкът върху добавената стойност през отчетния период е начисляван редовно. Дължимият ДДС не е превеждан редовно и в срок. За периода

начисленият данък върху продажбите е 593 хил. лв. Начисленият ДДС за покупките е 847 хил. лв. Размерът на ДДС по вътрешнообщностните придобивания е 56 хил. лева. ДДС за внасяне в началото на годината е 591 хил. лева. В края на разглеждания период натрупаното ДДС за внасяне е в размер на 848 хил. лева.

Осигуровките върху начисляваните заплати и възнаграждения са осчетоводявани редовно. Начислените като разходи през този период осигуровки върху заплатите и възнагражденията, както за сметка на дружеството така и за сметка на лицата, са в размер на 577 хил. лева. Реално през отчетния период не са плащани и прихващани осигурителни задължения. През периода задълженията към социалното осигуряване нараснаха с горните 577 хил. лева спрямо 31.12.2011 година и към 30.09.2012 година същите са в размер на 4 204 хил. лева. Поголямата част от сумата е с настъпил падеж и е дължима. Част от нея е начислена върху неизплатените заплати за м. септември 2012 година, както и върху възнагражденията за неизползвани отпуски, поради което не е с настъпил падеж.

Данъкът върху доходите е начисляван редовно и е дължим върху изплатените възнаграждения и заплати. Дължимият такъв не е превеждан от началото на годината. Начисленият през отчетния период подоходен данък е в общ размер на 186 хил. лв. Като вземем предвид 1 175 хил. лв., дължими в края на 2011 година, към 30.09.2012 година дължимият такъв е 1 361 хил. лева.

От началото на годината са начислявани редовно **единократните данъци**, както и **местните данъци и такси**, общо 6 хил. лева. Към 30.09.2012 год. размерът на дължимите суми по тези данъци и такси е 42 хил. лева.

5. Балансови показатели

Баланс - Активи

Размер и структура на активите на баланса към 30.09.2012 година

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Дълготрайни материални активи, в това число:	101 740	79,8%
• земи (терени)	215	0,2%
• сгради и конструкции	15 766	12,4%
• машини и оборудване	78 572	61,6%
• съоръжения	4 065	3,2%
• транспортни средства	58	0,0%
• други дълготрайни материални активи	8	0,0%
• разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	3 056	2,4%
Нематериални дълготрайни активи (програмни продукти)	0	0,0%
Дългосрочни финансови активи	11	0,0%
Материални запаси, в това число:	14 293	11,2%
• материали	4 684	3,7%

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
• <i>продукция</i>	2 844	2,2%
• <i>стоки</i>	3 530	2,8%
• <i>незавършено производство</i>	3 235	2,5%
Краткосрочни вземания, в това число:	11 324	8,9%
• <i>вземания от клиенти</i>	1 510	1,2%
• <i>вземания от свързани предприятия</i>	4 054	3,2%
• <i>предоставени аванси на доставчици</i>	1 276	1,0%
• <i>съдебни и присъдени вземания</i>	4 214	3,3%
• <i>данъци за възстановяване</i>	89	0,1%
• <i>други краткосрочни вземания</i>	181	0,1%
Парични средства	118	0,1%
Разходи за бъдещи периоди	1	0,0%
Сума на Актива	127 487	100,0%

Дълготрайните (нетекущи) материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) са с отчетна (първоначална) стойност 98 684 хил. лева в края на отчетния период и намаляват с 63 990 хил. лева спрямо началото на годината, когато бяха 162 674 хил. лева. Причините за това намаление са следните:

➤ При извършената преоценка на машини, съоръжения и производствено оборудване към 31.01.2012 година тяхната отчетна стойност беше намалена с 47 958 хил. лева;

➤ През януари беше извършена продажба чрез съдия-изпълнител на 23 броя основни производствени машини. Същите, след преоценката, са с отчетна (първоначална) стойност 4 177 хил. лева. За купувач беше обявен „Еврометал“ ООД. Дружеството ни оспорваше тази продажба по съдебен ред;

➤ Бракувани са машини и съоръжения с отчетна (първоначална) стойност 269 хил. лева.

Набраното изхабяване към края на отчетния период е 11 599 хил. лева. В началото на годината същото е 18 750 хил. лева. Намалява със 9 244 хил. лева в резултат на преоценката и със 142 хил. лв. амортизации на отписани ДМА. Увеличава се с 2 235 хил. лева начислени през полугодието амортизации.

Балансовата (остатъчна) стойност на ДМА към 30.09.2011 година е 98 684 хил. лева.

От дълготрайните материални активи, в края на разглеждания период, с най-голяма стойност са:

- Машините и оборудването - първоначална (отчетна) стойност 80 040 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 78 572 хил. лева.
- Сградите и конструкциите - първоначална (отчетна) стойност 25 276 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 15 766 хил. лева;

Дългосрочните (нетекущи) нематериални активи представляват счетоводни програмни продукти с първоначална (отчетна) стойност 8 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 0 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) финансови активи са на стойност 11 хил. лева и се формират, както следва:

- 7 295 лева - акционерно участие с 1 459 акции (номинална стойност на една акция 5 лева) в "МЕТЕКО" АД, гр. София. Същите представляват 4,65 % от капитала на дружеството, съгласно временно удостоверение №176 от 27.09.2011 госяна.
- Компенсаторни инструменти с номинал 4 225 лева.

Материалните запаси, които към 30.09.2012 год. са в размер на 14 293 хил. лева, се формират от следните активи:

- Материали на склад - 4 684 хил. лева. Нарастват с 526 хил. лева в сравнение с началото на годината;
- Готова продукция - 2 844 хил. лева. Същата нараства с 306 хил. лева в сравнение с 31.12.2011 година;
- Незавършено производство - 3 235 хил. лева. Нараства с 578 хил. лева в сравнение с началото на годината, когато е 2 657 хил. лева;
- Стоките са в размер на 3 530 хил. лева и размерът им не се променя от началото на годината.

Наблюдава се увеличение общо на материалните запаси спрямо края на 2011 година с 1 410 хил. лева.

Краткосрочните (търговски и други) вземания, които към 30.09.2012 год. са в размер на 11 324 хил. лева, нарастват с 4 471 хил. лева от началото на годината. Формират се от следните активи:

- Вземания от клиенти – 1 510 хил. лева;
- Вземания от съвързани предприятия – 4 054 хил. лева;
- Предоставени аванси на доставчици – 1 276 хил. лева;
- Съдебни и присъдени вземания - 4 214 хил. лева. Нарастват с 4 190 хил. лева от началото на годината, когато бяха 24 хил. лева. Увеличението в размер на 4 190 х. лв. е от проданта на 23 броя машини през януари и разпределението от СИ на постъпилата сума, което се обжалва от дължника "Бесттехника" ЕООД. Ние сме потвърдили пред съда, че сме съгласни с обжалването;
- Данъци за възстановяване – 89 хил. лева, като нарастват със 78 хил. лева от началото на годината;
- Други краткосрочни вземания – 181 хил. лева, като нарастват с 88 хил. лева от началото на годината. Формират се изцяло като вземания от други дебитори.

Баланс – Собствен капитал и пасиви

Размер и структура на собствения капитал и пасивите на баланса към 30.09.2012 година:

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Основен капитал	12 290	9,6%
Резерви	75 771	59,4%

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
• резерв от последващи оценки на активите и пасивите	73 710	57,8%
• общи резерви	1 666	1,3%
• други резерви	395	0,3%
Финансов резултат, в това число:	-19 501	-15,3%
• неразпределена печалба от минали години	3 643	2,9%
• непокрита загуба от минали години	-18 397	-14,4%
• текуща печалба/загуба	-4 747	-3,7%
Нетекущи пасиви (дългосрочни задължения), в това число:	19 732	15,5%
• задължения по търговски заеми (ЗУНК)	171	0,1%
• пасиви по отсрочени данъци	12 097	9,5%
• други дългосрочни задължения (обединени и разсрочени задължения към бюджета и социалното осигуряване, включително лихви)	7 464	5,9%
Текущи пасиви (краткосрочни задължения), в това число:	39 195	30,7%
• задължения към финансови предприятия (лизинг)	965	0,8%
• задължения към доставчици	3 382	2,7%
• задължения към свързани предприятия	2 097	1,6%
• получени аванси от клиенти	1 718	1,3%
• задължения към персонала	5 632	2,8%
• задължения към осигурителни предприятия	4 204	3,3%
• данъчни задължения	3 081	2,4%
• други краткосрочни задължения	1 013	0,8%
• други текущи пасиви (прехърлено/цедирано вземане от "ОББ" АД на "Еврометал" ООД)	19 103	15,0%
• приходи за бъдещи периоди	0	0,0%
Сума на Пасива	127 487	100,0%

Като цяло **собственият капитал** на дружеството към 30.09.2012 г. е в размер на 68 560 хил. лв. спрямо 121 131 хил.lv. в началото на годината. Той намалява с 52 571 хил. лева в края на отчетния период в резултат на:

- 4 747 хил. лева отчетена загуба от началото на годината;
- 41 867 хил. лева намаление на преоценъчния резерв поради обезценката на ДМА;
- +3 643 хил. лева са формирани от преоценъчен резерв, отнесени в увеличение на "Нерезпределена печалба от минали години", при отписване на ДМА (предимно продадените на Еврометал и плюс бракувани);
- 9 600 хил. лева увеличение на непокрита загуба от минали години поради необходимостта от осчетоводяване на лихви за предходни отчетни периоди.

Резервите са на стойност 75 771 хил. лева, като намаляват с 41 748 хил. лева в сравнение с началото на годината. Те са формирани както следва:

- Резервите от извършената в средата на 2009 година преоценка, след намаленията от януари 2012 година, са 73 710 хил. лева.
- Общите резерви са 1 666 хил. лева.
- Другите резерви са 395 хил. лева. Те са в размер на 10 на сто от печалбата за последните години, до 2009 година включително, и са заделени съгласно изискванията на търговското законодателство.

Дългосрочните задължения не се променят от началото на годината и към 30.09.2012 год. са 19 732 хил. лева.

- Основната част от тях (7 464 хил. лева) представляват обединените и разсрочени от Министерския съвет задължения към Бюджета и към Националния осигурителен институт. Разсрочването е за осем години и включва както главници, така и лихви, начислени към края на 2003 година. От общата сума са намалени извършените плащания по погасителния план и отписаните задължения поради изтекъл давностен срок;
- Главницата на задълженията по ЗУНК е в размер на 171 хил. лева;
- Останалите 12 097 хил. лв. са пасиви по отсрочени данъци, начислени във връзка с преоценката на ДМА.

Краткосрочни задължения

Задълженията към лизингови компании във връзка с доставени машини, производствено оборудване и транспортни средства са 965 хил. лева към 30.09.2012 година. През октомври 2011 година бяха отписани 6 броя производствени машини и съоръжения, придобити на лизинг. Договорите за лизинг бяха прекратени, собствеността на съответните ДМА беше прехвърлена на лизингодателя и задълженията към него намаляха. Посочената по-горе сума включва предимно неплатените лизингови вноски към датата на прекратяване на шестте договора.

Задълженията към доставчици и клиенти и свързани предприятия през периода нарастват от 5 495 хил. лева към 31.12.2011 год. на 7 197 хил. лева в края на периода. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към доставчици - 3 382 хил. лева спрямо 3 096 хил. лева в края на 2011 година;
- Получени аванси от клиенти - 1 718 хил. лева спрямо 1 819 хил. лева в края на 2011 година;
- Задължения към свързани предприятия - 2 097 хил. лева, спрямо 564 хил. лева в края на 2011 година. Размерът им към 30.09.2012 година се формира от:
 - Задължения по доставки - 143 хил. лева, спрямо 96 хил. лева в края на 2011 година;
 - Задължения по получени аванси от клиенти, свързани предприятия - 1 954 хил. лева, спрямо 468 хил. лева в края на 2011 година.

Задълженията към персонала са в размер на 3 632 хил. лева. Тази сума се формира от:

- Начислени заплати за месец септември 2012 год. (нетна сума) - 209 хил. лева;
- Неизплатени заплати за предходни месеци на 2012-та, 2011-та, 2010-та и 2009-та години – 3 164 хил.. лева;

- Неизплатени заплати на напуснали работници за минали периоди (2003 и 2004 години) - 84 хил. лева;
- Провизирани обезщетения за неизползван платен отпуск от минали години - 83 хил. лева;
- Провизирани обезщетения при пенсиониране - 92 хил. лева.

Задълженията към социалното осигуряване към 30.09.2012 год. са 4 204 хил. лева, включително начислените върху заплатите за септември 2012 година, които не са с настъпил падеж.

Данъчните задължения от началото на годината нарастваха с 436 хил. лева и към 30.09.2012 год. същите са 3 081 хил. лева. Тези задължения се разпределят както следва:

- Данък върху доходите на персонала - 1 361 хил. лева;
- Лихви по данъчно ревизионен акт - 830 хил. лева;
- Данък добавена стойност - 848 хил. лева;
- Алтернативни данъци - 42 хил. лева.

Другите краткосрочни задължения в размер на 1 013 хил. лева се формират от:

- Задължения по начислени дивиденти - 137 хил. лева;
- Лихви по лизингови договори - 161 хил. лева;
- Други лихви, вкл. по ЗУНК - 331 хил. лева;
- Провизирани обезщетения при пенсиониране - 92 хил. лева;
- Задължения по съдебни спорове - 35 хил. лева;
- Задължения по застраховки - 8 хил. лева;
- Други кредитори - 249 хил. лева.

Други текущи пасиви (Други финансови дългове) в размер на 19 103 хил. лева представляват:

- 9 503 хил. лева е задължението на дружеството към „Еврометал“ ООД – Перник;
- 9 600 хил. лева са задължения по лихви от предходни години.

6. Парични потоци

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е възприело прекия метод за представяне на движението на паричните средства в отчета за паричните потоци. В този отчет се отразяват измененията, настъпили в паричните средства на дружеството, в резултат на извършени сделки и операции през отчетния период. Паричните потоци са входящите постъпления и изходящите плащания на парични средства и парични еквиваленти.

Движение на паричните средства през деветте месеца на 2012 година

Налични парични средства в началото на периода	87 хил. лв
Парични постъпления през периода	2 751 хил. лв
Парични плащания през периода	2 709 хил. лв
Налични парични средства в края на периода	129 хил. лв

Постъпления

Размер и структура на постъпленията по отчета за паричния поток:

Наименование на постъпленията	Хил. лева	Относ. дял
Постъпления от търговски контрагенти	3 393	99,88%
► Постъпления от завършена и фактурирана към 30.09. продукция (авансови + окончателни плащания)	2 841	83,6%
► Постъпления от авансови плащания за незавършена към 30.09. продукция	435	12,8%
► Постъпления от продажби на скраб (стружки и технологични отпадъци)	85	2,5%
► Постъпления от наеми	29	0,9%
► Постъпления от продажби на материали	3	0,1%
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	4	0,12%
Други постъпления	0	0,00%
Всичко постъпления	3 397	100,0%

Плащания

Плащанията са предимно във връзка с осигуряването на текущата производствена дейност и свързаните с нея преки, общопроизводствени и административни разходи.

Размер и структура на плащанията по отчета за паричния поток:

Наименование на плащанията	Хил. лева	Относ. дял
Плащания на търговски контрагенти	1 924	57,16%
Плащания на трудови възнаграждения, осигуровки и данъци върху тях	1 429	42,45%
Други плащания за оперативна дейност	0	0,00%
Покупка на дълготрайни активи	13	0,39%
Платени лихви, такси, комисионни по заеми	0	0,00%
Други финансови плащания	0	0,00%
Всичко плащания	3 366	100,00%

7. Основни икономически показатели за финансов анализ

A. Показатели за рентабилност.

Характеризират ефективността на приходите от продажби, на капитала, на реалните активи и пасиви. Изразяват се с коефициент:

a) Коефициент на рентабилност на приходите от продажби

$$K_{рпп} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Нетни приходи от продажби}} = \frac{-4\ 747}{7\ 016} = -0,677$$

б) Коефициент на рентабилност на собствения капитал

$$K_{рск} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{-4\ 747}{68\ 560} = -0,069$$

в) Коефициент на рентабилност на пасивите

$$K_{рп} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Пасиви}} = \frac{-4\ 747}{58\ 927} = -0,081$$

г) Коефициент на капитализация на активите

$$K_{ка} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Сума на реалните активи}} = \frac{-4\ 747}{127\ 487} = -0,037$$

Коефициентите на рентабилност се изчисляват обикновено на годишна база за пълен отчетен период и съгласно изискванията на икономическата теория следва да бъдат със стойност не по-малка от 0,05 за добре работещо предприятие. Коефициентите на рентабилност са положителни величини, когато финансовият резултат е печалба, и показват темповете на възвращаемост на капитала.

Коефициентите на рентабилност на приходите от продажби и на собствения капитал се подобряват съответно 1,66 пъти и 1,05 пъти спрямо равнището от 2011 година. Коефициентът на рентабилност на пасивите се подобрява 2,39 пъти, а коефициентът на капитализация на активите се подобрява 1,42 пъти през деветмесечието в сравнение с равнището от предходната година.

B. Показатели за ефективност

Тези показатели характеризират съотношението на приходите и разходите. Изчисляват се в коефициент.

a) Коефициент на ефективност на разходите

$$K_{ер} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}} = \frac{7\ 016}{11\ 763} = 0,596$$

б) Коефициент на ефективност на приходите

$$K_{еп} = \frac{\text{Разходи}}{\text{Приходи}} = \frac{11\ 763}{7\ 016} = 1,677$$

Коефициентите на ефективност се подобряват с 29 на сто спрямо тези от 2011 година, когато бяха съответно 0,463 и 2,160. Коефициентът на ефективност на приходите от обичайната дейност следва да бъде със стойност не по-голяма от 0,95 според икономическите изисквания за добре работещо предприятие.

В. Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи.

a) Коефициент на обща ликвидност

$$К_{ол} = \frac{\text{Краткотрайни активи}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{25\ 736}{39\ 195} = 0,66$$

б) Коефициент на бърза ликвидност

$$К_{бл} = \frac{\text{Краткоср. взем.} + \text{Краткоср. инвест.} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{11\ 337}{39\ 195} = 0,29$$

в) Коефициент на незабавна ликвидност

$$К_{нл} = \frac{\text{Краткосрочни инвестиции} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{129}{39\ 195} = 0,0033$$

г) Коефициент на абсолютна ликвидност

$$К_{ал} = \frac{\text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{129}{39\ 195} = 0,0033$$

Коефициентът на обща ликвидност е доста по-малък от теоретичния норматив за добре работещо предприятие, а именно 2,00. За предприятие от тежкото машиностроене може да се приеме норматив 1,00 поради дългия производствен цикъл и необходимостта от привлечен капитал. Този коефициент се влошава с около 16% спрямо равнището от 2011 год., когато е със стойност 0,76.

За предходната година коефициентът на бърза ликвидност беше 0,27. Към 30.09.2012 год. същият става на 0,29, т. е. подобрението е с 8 на сто.

Коефициентите на незабавна и абсолютна ликвидност се подобряват с 2 на сто, но в нашия случай не са достатъчно показателни.

Г. Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност са количествени характеристики на степента на финансовата независимост на предприятието от кредиторите.

a) Коефициент на платежоспособност

$$K_{плс} = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Пасиви}} = \frac{68\ 560}{58\ 927} = 1,163$$

b) Коефициент на задължнялост

$$K_3 = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{58\ 927}{68\ 560} = 0,859$$

Получените коефициенти се влошават 2,28 пъти спрямо равнището си от 2011 година, когато са съответно 2,652 и 0,377. Коефициентът на платежоспособност следва да бъде със стойност не по-малка от 0,5 съгласно икономическата теория.

Д. Показатели за обращаемост на материалните запаси

Показателите за обращаемост на материалните запаси характеризират ефективността от използването им. Материалните запаси са краткотрайни активи и колкото по-късо е времето на един оборот, толкова по-добра е ефективността от тяхното използване.

Колкото по-малко средства са ангажирани в материални запаси, толкова по-добра е и ликвидността.

а) Времетраене на един оборот в дни

$$Beод = \frac{\text{Средна наличност на МЗ} \times 360}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукция}} = \frac{13\ 415 \times 360}{3\ 507} = 1\ 377 \text{ дни}$$

Показателят отразява за колко дни материалните запаси правят един оборот.

Сумата на средната наличност на материални запаси се изчислява чрез използване на средна хронологична величина на база наличностите в началото и в края на всеки месец от периода.

Нетния размер на приходите от продажби на продукция е получен чрез приста екстраполация на резултата от деветмесечието (дели се на 3 и се умножава по 4), с цел съпоставимост с предишния отчетен период.

Този показател е неблагоприятен за предприятието и се влошава 2 пъти в сравнение с предходната година, когато времето за един оборот е 686 дни.

От друга страна, следва да се има предвид, че дългият производствен цикъл е обективно обусловен от характера на продукцията, а от там и обръщаемостта на материалните запаси е малка.

б) Брой на оборотите, които извършват материалните запаси

Нетен размер на приходите от продажби на продукция

$$БО_{M3} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси}}{\text{продажби на продукция}} = \frac{3\ 507}{13\ 415} = 0,26$$

Този показател характеризира обращаемостта на материалните запаси. Коефициентът е неблагоприятен и се влошава 2 пъти спрямо предходната година, когато същият е 0,53.

в) Заетост на материалните запаси

Показателят определя сумата на материалните запаси, която обслужва един лев от нетния размер на приходите от продажби на продукция.

Средна наличност на материалните запаси

$$З_{M3} = \frac{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукция}}{\text{запаси}} = \frac{13\ 415}{3\ 507} = 3,83$$

Показателят се влошава 2 пъти в сравнение с предходната година, когато е равен на 1,90.

E. Показатели за маржове на база печалба на различни етапи.

Показателите за маржове на база печалба отразяват съотношението на различните видове печалба към различните видове приходи.

a) EBITDA марж

EBITDA представлява печалбата от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (изключват се финансовите приходи и разходи)

Печалба от дейността, преди
лихви, данъци, обезценки и
амортизации

$$К_{ebitda} = \frac{\text{Приходи от продажби}}{\text{Приходи от продажби}} = \frac{-1\ 363}{7\ 016} = -19,4\%$$

За да е ефективно едно дружество и да може да реализира относително добра възвръщаемост, този показател би следвало да бъде не по-малък от 25%.

б) EBT марж

EBT представлява печалбата от цялата дейност, преди облагането с данъци

Печалба от цялата дейност,
преди облагането с данъци

$$К_{ebt} = \frac{\text{Приходи от дейността}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-4\ 747}{7\ 016} = -67,7\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 5%.

в) ЕАТ марж

ЕАТ представлява печалбата от цялата дейност, след облагането ѝ с данъци

$$K_{EAT} = \frac{\text{Печалба, след облагане}}{\text{с данъци}} = \frac{-4\ 747}{7\ 016} = -67,7\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 4,5%.

Горните показатели се подобряват средно около 1,7 пъти спрямо предходната 2011-та година.

8. Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати

В настоящата глава се дава обяснение на икономическото състояние на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД към 30.09.2012 година.

8.1. Изменение на вземанията

№ по ред	Показатели	31.12.2011г.	30.09.2012г.	Изменение (к.4-к.3)
1	2	3	4	5
1	Вземания от клиенти и от доставчици	2 366	2 786	420
1.1.	Вземания от клиенти	1 109	1 510	401
1.2.	Предоставени аванси на доставчици	1 257	1 276	19
2	Вземания от свързани предприятия	4 359	4 054	-305
2.1.	Вземания от свързани предприятия	4 359	4 054	-305
2.2.	Предоставени аванси на свързани предприятия	0	0	0
I.	Общо вземания по търговски взаимоотношения (р.1+р.2)	6 725	6 840	115
I.1.	Вземания по търговски взаимоотношения	5 468	5 564	96
I.2.	Предоставени аванси по търговски взаимоотношения	1 257	1 276	19

Вземанията на дружеството от клиенти нарастват с 401 хил. лева, а предоставените аванси на доставчици нарастват с 19 хил. лева. Вземанията от свързани предприятия намаляват с 305 хил. лева. Като цяло, вземанията по търговски взаимоотношения нарастват със 115 хил. лева от началото на годината.

8.2. Изменение на задълженията

№ по ред	Показатели	31.12.2011г.	30.09.2012г.	Изменение (к.4-к.3)
		1	2	3
11	Задълженията към доставчици и клиенти	4 915	5 100	185
11.1.	Задължения към доставчици	3 096	3 382	286
11.2.	Получени аванси от клиенти	1 819	1 718	-101
12	Задълженията към свързани предприятия	564	2 097	1 533
12.1.	Задълженията към свързани предприятия по доставки	96	143	47
12.2.	Получени аванси от свързани предприятия като клиенти	468	1 954	1 486
II.	Общо задължения по търговски взаимоотношения (р.11+р.12)	5 479	7 197	1 718
II.1.	Задължения по търговски взаимоотношения	3 192	3 525	333
II.2.	Получени аванси по търговски взаимоотношения	2 287	3 672	1 385

От горната таблица се вижда, че задълженията по търговски взаимоотношения нарастват с 1 718 хил. лева и стават 7 197 хил. лева, срещу 5 479 хил. лева в началото на годината. Срещу тези задължения в актива на баланса стои продукция на различни етапи от производствения цикъл като материали, незавършено производство и готови изделия за експедиране. Тези три компонента са в общ размер на 10 763 хил. лева.

Именно продължителността на производствения цикъл в дружеството обуславя големите размери както на материалните запаси, така и на стоящите срещу тях задължения към търговски контрагенти:

➤ Разработване на конструктивната и технологична документация и доставка на основни материали. На този етап съответстват предимно наличните материали на склад. В края на периода те са 4 684 хил. лева. От тях следва да извадим обездвижените материални запаси, които са около 1,0 млн. лева. Остават около 3 680 хил. лева, ангажирани в подготовителния етап от производствения цикъл;

➤ Вторият етап е основен и включва самия производствен процес: от разкрядането на стоманените профили, през механообработката и заварочно-монтажните дейности, до антикорозионната обработка и боядисването. На този етап съответства незавършеното производство. В края на периода същото е в размер на 3 235 хил. лева;

➤ Последният етап е свързан с подготовката на изделията за експедиция – транспортна опаковка и изчакване в склад готова продукция на транспорта. В стойностно изражение този етап се равнява на 2 844 хил. лева готова продукция.

Като цяло, производственият цикъл е ангажирал около 9,76 млн. лева към 30.09.2012 година. Сумата включва предимно направените разходи по спрените от клиенти поръчки в резултат на кризата. Не се включват обездвижените материални запаси.

8.3 Загуба

В края на деветмесечието дружеството отчита загуба в размер на -4 747 хил. лева. За предходната 2011 година имаме загуба от -8 797 хил. лева.

Основната причина за загубата е намалялото производство в резултат на световната икономическа криза, започнала през есента на 2008 година. На второ място са спрените от клиентите поръчки, поради замразяване на инвестиционните обекти от крайните клиенти. Това води до блокиране на оборотни средства под формата на материални запаси. Третата причина е дългия производствен цикъл на преобладаващата част от изделията. В процеса на производствената дейност (посочените в горната точка три етапа) тези изделия се отчитат само със своята производствена себестойност. Тя включва преките разходи за материали и труд + общопроизводствените разходи. При формирането на цената участват още административните разходи, финансовите разходи и печалбата. Вземайки предвид и тази група финансови елементи, формиращи продажната цена, следва срещу ангажираните в производството 9,76 млн. лева (включително спрените поръчки), да бъдат получени около 14,0 млн. лева от готова продукция, което би довело до нарастване на крайния финансов резултат с около 4,5 млн. лева.

Съществена причина за негативния краен финансов резултат е рестриктивната политика на банките. Има се предвид отказът за издаване на банкови гаранции за авансово плащане, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материали и започване на производство по нови поръчки.

9. Основен капитал

Брой регистрирани акции - 12 290 348

Брой платени акции - 12 290 348

Номинална стойност на една акция - 1 лев

Права, преференции и ограничения - Няма особености

Ограничения при разпределението на дивидентите и увеличаването на капитала - няма ограничения.

Няма изкупени собствени акции. Няма акции, държани от дъщерни или асоциирани предприятия.

Разпределението на собствеността на акциите към края на третото тримесечие е посочено в следващата таблица.

Акционери	Брой акции	Дял в %
“Бесттехника и Ко” ООД, гр. София	9 712 486	79,03%
ЕТ “Денис-Елена Коцева”, гр. София	595 000	4,84%
„Галакси Пропърти Груп” ООД	436 721	3,55%
“Първа инвестиционна банка” АД	100 808	0,82%
“Би Ес Ей Джи” ЕООД	33 911	0,28%
“Магис-М” ЕООД, гр. София	30 303	0,25%

Акционери	Брой акции	Дял в %
Други юридически лица	3 171	0,03%
Индивидуални акционери	1 377 948	11,21%
Всичко	12 290 348	100,00%

През деветмесечието среднопретеглената пазарна цена на акциите е 0,254 лева.

През третото тримесечие среднопретеглената пазарна цена на акциите е 0,20 лева, при най-ниска цена от 0,18 лева и вай-висока от 0,27 лева.

10. Персонал, производителност и заплащане

10.1. Численост на персонала

Средносписъчният брой на персонала за деветте месеца на 2012 год. е 257 человека, от които 87 основни производствени работници, работещи на трудови норми. Спрямо средносписъчния брой на персонала за предходната 2011 година същият е намалял с 3 человека.

Като цяло движението на персонала през деветте месеца на 2012 год. е посочено в долната таблица.

Категория персонал	Численост на 01.01.2012г.	Постъпили през IX-те месеца	Напуснали през XI-те месеца	Численост на 30.06.2012г.	Средносписъчен състав
Основни нормени работници	79	36	19	96	87
Ненормен персонал	170	20	13	177	170
Персонал - общо	249	56	32	273	257

Изменението на числеността по месеци е дадено на следващата графика.

От посочените данни се вижда, че числеността на персонала през деветте месеца на 2012 година се увеличава с тринаесет человека. При основните производствени работници числеността също се увеличава от 77 броя през януари и достига 97 броя през септември.

Разпределението на напусналите по причини е дадено в долната таблица:

Основание за прекратяване на трудовия договор	Брой
По молба на лицата - чл. 325, т. 1 от КТ	17
По молба на лицата с предизвестие - чл. 327, ал.1, т. 2 от КТ	9
Прекратяване на договор със срок на изпитване – чл.71, ал.1 от КТ	3
Прекратяване на договор с изтичане на уговорения срок– чл.334, от КТ	3
ВСИЧКО	32

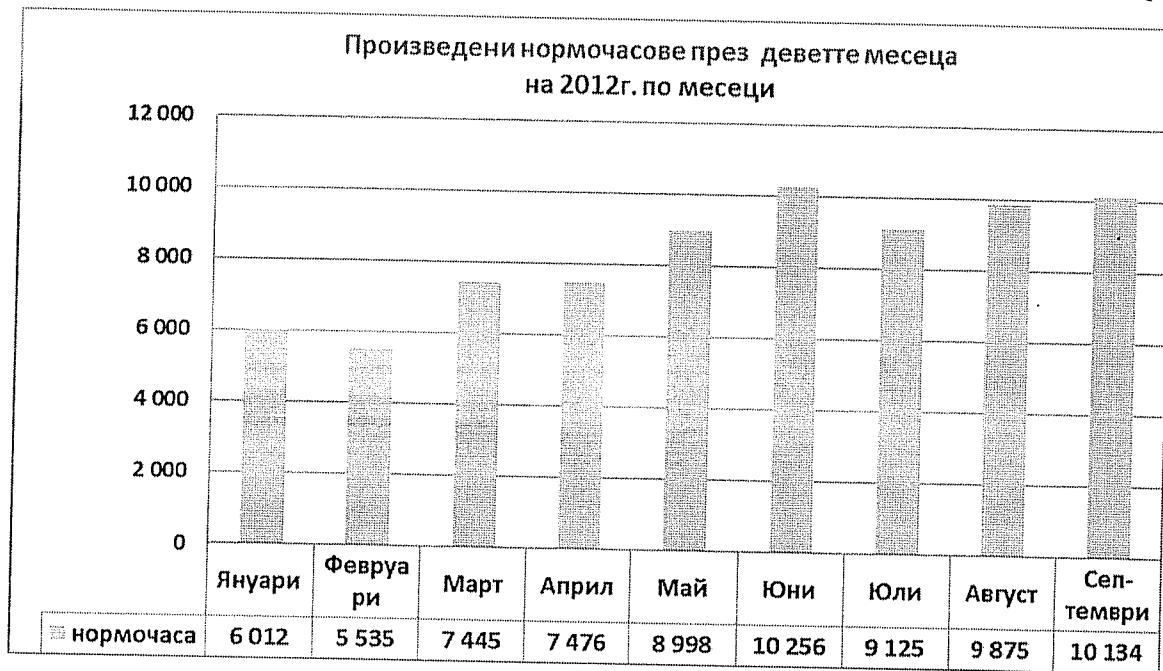
10.2. Производство в нормочасове

Изработените нормочасове за цялата предходна 2011 година са 61 хиляди. Средномесечното производство де равнява на 5 137 нормочаса.

Изработените нормочасове за деветте месеца на 2012 година са 75 хиляди. Средномесечното производство се равнява на 8 317 нормочаса.

Средномесчното производство в нормочасове бележи увеличение от 38.2%.

Изработените нормочасове през отделните месеци са посочени по-долу.

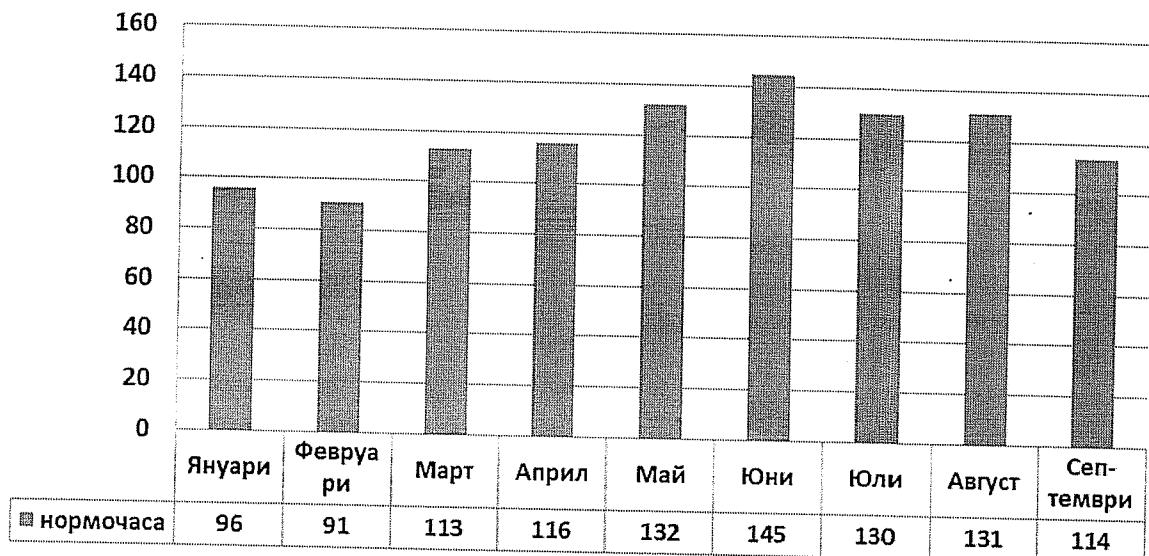

10.3. Производителност

Произведените нормочасове от един действително работил нормен работник са 119 н/ч средномесечно за деветте месеца на 2012 година.

В графиката по-долу са посочени произведените н/ч от един работник по месеци.

Производство на един нормен работник през деветте месеца на 2012 година по месеци

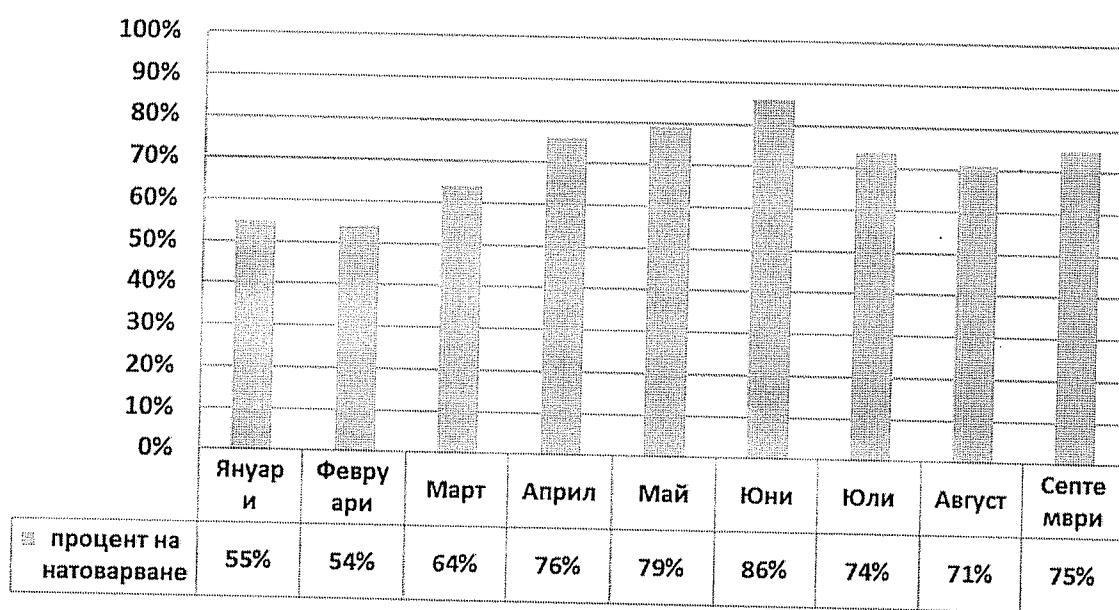

Този показател се е увеличил в сравнение с 2011 година, през която произведените нормочасове от един присъствен работник са средномесечно 85 нормочаса.

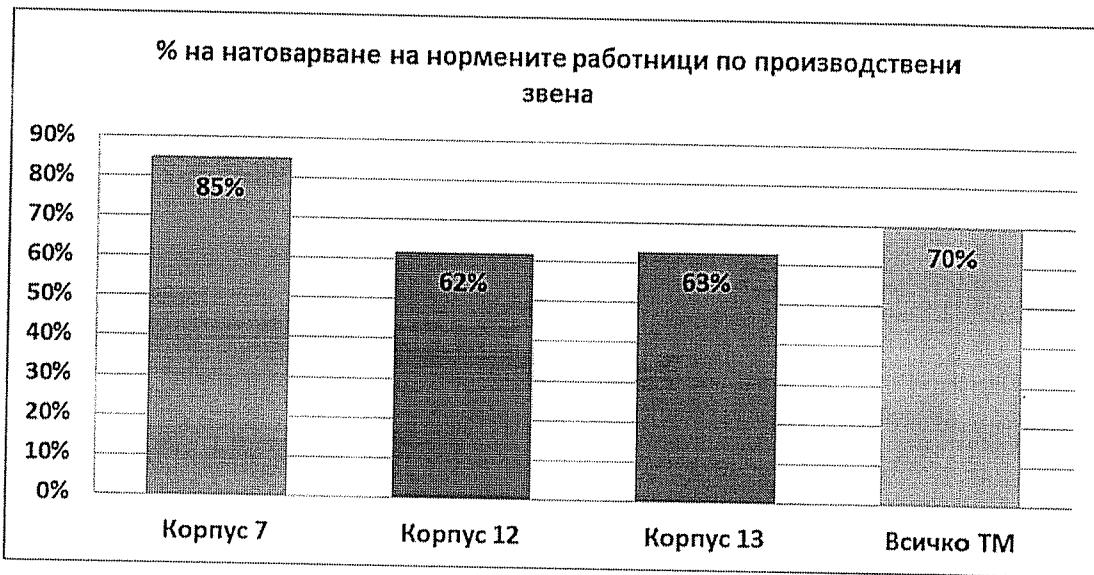
Използваемостта на работното време на основните нормени работници е 70%, изчислена като съотношение между отработените нормочасове и присъствените човекочасове.

На следващата графиката е посочено натоварването в % на нормените работници по месеци.

Натоварване на един нормен работник през деветте месеца на 2012 г. по месеци

На долната графика е показано натоварването в процент по производствени корпуси и звена през деветте месеца на 2012 година. Наблюдава се увеличение на натоварването при всички видове дейности в сравнение с 2011 година, през която същото е 50%.

10.4. Заплащане

През предходната 2011 година средната заплата е 728 лева. През деветте месеца на 2012 година същата е 835 лева. Увеличението на средната работна заплата с 15% е в резултат на обвързаността ѝ с произведените нормочасове.

11. Професионално обучение и повишаване на квалификацията

Добрата квалификация, като водещ фактор за производителността и ефективността на работниците и служителите, остава важен приоритет в политиката по управление на човешките ресурси в дружеството в условията на икономическа криза.

През деветмесечието на 2012 г. няма подадени молби за участие в курсове и няма проведени курсове за повишаване на квалификацията.

През януари 2012 год. е подадена годишна информация за дейността на Центъра за професионално обучение през 2011 год. в НАПОО – гр. София.

Крайната цел на провежданите квалификационни мероприятия е работниците и служителите да бъдат по-добре подгответи и мотивирани, за да се осигурява производството на висококачествена и високотехнологична продукция.

12. Подържане на здравословни и безопасни условия на труд

За осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в „Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД се съблудават действащите нормативни изисквания и регулярно се провеждат: начален инструктаж; инструктаж на работното място; периодичен инструктаж. При смяна на технологичен процес и при отсъствие от

работка повече от 45 дни, независимо от причините, допълнително се провежда извънреден инструктаж.

През деветте месеца на 2012 година в дружеството са започнали работа 55 работника, които са преминали начален инструктаж и инструктаж на работното място. За деветте месеца на 2012 год. е проведен начален инструктаж на 27 външни работника от следните фирми: „ВАПТЕХ Ендженинъринг“ ЕООД- гр. София ; Сигма –ИС – гр. София ; АРН Сервиз Комерсиал – гр. София и „ЕКОМ-1“ – гр. София и ПАН ЕООД гр. Хасково, които са работили на територията на „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД.

В дружеството са утвърдени правила и изисквания за осигуряване на безопасни условия на труд. На работниците регулярно се осигуряват лични предпазни средства, съобразени с характера на извършваната от тях дейност.

Закупени са зимни работни обувки от Бултекс 99 – гр. София и са раздадени на работниците. Дадена е заявка за зимни работни дрехи в Бултекс 99 – гр. София.

Изгответи са инструкции по техника на безопасност и охрана на труда и са поставени на работните места в цеховете. Поддържа се регистър на трудовите злополуки. Ежемесечно се проверяват преносимите ел. инструменти, като проверките се отразяват в дневници.

В производствените корпуси са поставени телефонни номера на Инспекция по труда - Перник с цел изпращане на съобщения за възникнали злополуки и аварии.

В дружеството е осигурено обслужване на работниците и служителите от служба по трудова медицина “Интермед Консулт“ ЕООД – гр. София.

В дружеството има изграден Комитет по условия на труд и в края на първо, второ и трето тримесечие са проведени заседания, за които са съставени протоколи.

В началото на 2012 година с протоколи са определени работни места, подходящи за трудоустройване на лица с намалена трудоспособност на основание чл.315, ал.1 от КТ, работни места подходящи за хора с увреждания на основание Закона за интеграция на хората с увреждания, чл.27, ал.1 и работни места забранени за жени до 35 години.

През м. януари 2012 г. бе актуализиран плана за привеждане в готовност на аварийно-възстановителния отряд и дейността му по предотвратяване и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи.

Съгласно изискванията на Наредба № РД – 07-2 от 16.12.2009 година за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд бяха определени със заповеди видовете инструктажи по здраве и безопасност при работа, които ще се провеждат в дружеството и длъжностните лица, които ще ги провеждат.

На основание чл.13, ал.1 от Наредба № РД – 07-2 бяха определени със заповед работни места и професии, на които ще се провежда обучение и изпит с новопостъпили работници.

На основание чл.2 , ал.2 т2 от Наредба № РД – 07-2 със заповед бяха определени лицата , които ежегодно ще се обучават по безопасност и здраве при работа.

През м. април 2012 г. е подпълнена и подадена в Дирекция „Инспекция по труда“ Перник Декларация по чл.15 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд за 2011 год.

През м. май 2012 г. е пусната заповед за актуализиране състава на постоянната обектова комисия за борба с бедствия , аварии и катастрофи.

Съгласно чл.251 , ал.2 от Наредба № 7 / 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване през м.май бе проведено практическо занятие за ликвидиране на „установен нерегламентиран“ разход на природен газ в К 12.

Съставен е график за провеждане на обучение на работниците през 2012 година по „Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения“, „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ“ и „Наредбата за устройството и безопасната експлоатация и технически надзор на съоръженията под налягане“.

През м. март 2012 година, съгласно изискванията на чл.281 от Кодекса на труда и чл.73./1/, т.3 и чл.10, ал.1 от Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи (ДВ бр. 34/2004 год.), бе проведено обучение за квалификационна група за електробезопасност при работа по електрообезавеждане с напрежение до 1000 V от кооперация “ЕЛОТ” – гр.София на лицата, които обслужват и ръководят работи в тях.

През м.май 2012 г. в газово стопанство бе проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за устройство и безопасна експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи , за съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ.

През м. юни 2012 г. бе проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения на работниците от К 12.

През м.юли 2012 г. бе проведено обучение на персонала по безопасност на труда съгласно изискванията на „Правилника за безопасност при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи“.

През м.юли 2012 г. проведено обучение за опресняване и разширяване знанията по Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения на работниците от ДМА , К 7 и К 13.

За деветте месеца на 2012 год. има оформени и регистрирани 15 битови злополуки. Контузите са предимно на горен или долн крайник. През м.август 2011 год. има регистрирана трудова злополука по чл.55 , ал.2 на работник от К 7, която продължава и през първото полугодие на 2012 година и приключва на 17 юли 2012 г..

През м. юни 2012 г. е пусната заповед на основание чл.56 ал.2 от Закона за здравето за забрана за тютюнопушенето в обособени работни места, където се полага труд, както и в помещения към тях със спомагателно и обслужващо предназначение.

През м.януари 2012 год. бяха направени замервания по ел.безопасност контур „фаза –защитен проводник“ в Корпус 13, ГПО, ГРП и Битова сграда К 7 от фирма „Елот“ – гр. София.

13. Екология и опазване на околната среда

В дружеството се води дневник за отпадъците, в който всеки месец се записват дали са генериирани /изкарани/ от цеховете отпадъци: стружки и изрезки от черни метали; опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества; филтърни материали, кърпи за изтриване; смесени битови отпадъци; оловни акумулаторни батерии; смазочни и масла за зъбни предавки; флуоресцентни тръби.

През м. март 2012 год. е представена в РИОСВ- гр. Перник информация за използваните през 2011 г. химични вещества и препарати в „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД.

През март 2012 г. в РИОСВ – Перник бе представена Декларация за консумацията и количеството вложени органични разтворители, в чист вид и в състава на смеси за 2011 година. Не е необходимо да се представя План за управление на разтворителите, съгласно чл.2, ал.2 от Наредба №7 от 21.10.2003 год. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения изпускати в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации.

През март 2012 година в Регионалната инспекция по околната среда и водите, във връзка с изискванията на Наредба № 9 от 28.09.2004 год., чл.10, са изпратени 7 броя годишни отчети за образувани производствени или опасни отпадъци.

Има сключен договор между дружеството и „Радомир Метал Индъстрийз“ АД за приемане, отвеждане и пречистване на отпадъчните води.

Има сключен договор с „Балбок инженеринг“ АД – гр. София за предаване и приемане за обезвреждане на опасни отпадъци.

14. Инвестиционна дейност

През деветмесечието на 2012 година отчетната стойност на дълготрайните материални активи нараства с 13 хил. лева в резултат на извършени инвестиционни разходи. Закупени са транспортни средства. Разходи за придобиване и ликвидация на активи по стопански начин не са извършвани.

По своята същност, извършваните в дружеството инвестиционни разходи представляват както новопридобити ДМА (на лизинг и новозакупени), така също и основни ремонти, модернизация и реконструкция, които увеличават отчетната (първоначална) стойност на машините, оборудването и сградите. По последната група са набрани разходи в размер на 220 хил. лева.

Салдото на разходите за придобиване на ДМА в края на отчетния период е в размер на 3 056 хил. лева. Тук се включват:

- корпус 20 - 860 хил. лева;
- склад за мобилизационна готовност - 278 хил. лева;
- жилищни сгради - 414 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 7 - 608 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 12 - 479 хил. лева;
- основен ремонт на Корпус 13 - 204 хил. лева;
- помпено помещение в Корпус 20 - 112 хил. лева;
- корпус 10 - 101 хил. лева.

Гореизреденото представлява предимно разходи по строителството и незавършени основни ремонти на сградите. След окончателното им завършване, с тези разходи ще се увеличи отчетната (първоначална) стойност на съответните дълготрайни материални активи.

През отчетния период дружеството не е извършвало финансова инвестиционна дейност. Размерът на финансовите активи нараства с 4 хил. лева в резултат на извършената преоценка на база фактическо състояние на притежаваните акции от капитала на „МЕТЕКО” АД.

15. Качество на произвежданата продукция

„Бесттехника ТМ – Радомир” ПАД разполага с документирана и внедрена система за управление на качеството съгласно изискванията на ISO 9001:2008, оценена и регистрирана от “Ен Кю Ей България” ЕООД (сертификат № 027857 / 29.01.2012 г.). Всички дейности по управление на качеството се извършват съгласно изискванията на действащата система за управление на качеството (СУК).

През второто тримесечие на 2012 г. се проведоха рутинни вътрешни одити, с цел проверка функционирането на СУК в дружеството, съгласно предварително утвърдения годишен план за провеждане на вътрешни одити. За всяко констатирано отклонение е съставен „Лист за отклонение” в който са записани необходимите мероприятия за отстраняване на несъответствието. Предписани са и необходимите коригиращи действия за да се избегне повторната поява на същите несъответствия. По време на вътрешните одити не са установени отклонения от изискванията на ISO 9001:2008 и действащата СУК.

Дружеството разполага с удостоверение за поддържане, ремонтиране и преустройване на мостови, козлови и щабелни кранове и релсовите пътища към тях издадено от “Държавна агенция за метрологичен и технически надзор” (Удостоверение № 340 от 11.04.2008г.).

ISO 9001:2008 е доказателство за качеството на произведените заварени конструкции, за контролирането на заваръчните процеси, за проследимостта на използваните материали и за изпитването на крайната продукция чрез всички методи за безразрушителен контрол. Заваряването се извършва от квалифицирани заварчици, разполагащи с необходимите сертификати за извършване на заваръчните дейности в съответствие с изискванията на EN 287-1 и EN 1418.

Контролът на качеството на заваръчните работи се извършва от висококвалифицирани инспектори по технически и качествен контрол с висше образование. Всички инспектори по безразрушителен контрол разполагат със сертификати за извършване на съответните видове контрол в съответствие с изискванията на БДС EN 473, ниво 2.

Дружеството също така има склучен договор с акредитирана лаборатория „НДТ ЕКСПРЕС” ООД, гр. Перник за извършване на контрол на съоръжения с повищена опасност, в това число и газови съоръжения и инсталации. Лабораторията е съоръжена с достатъчна апаратура за извършване на ултразвуков, рентгенографичен, магнитнопрахов и капиллярен /цветна дефектоскопия/ контрол, а също така и с необходимите специалисти за

извършване на съответния контрол, сертифицирани съгласно изискванията на БДС EN 473, ниво 3.

Непрекъснатото подобряване на СУК в дружеството е тясно свързано с анализа на данните и приемането на коригиращи и превентивни действия, което е регламентирано в ОП 8.5-1-0 от СУК.

16. Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред

Към трето тримесечие на 2012 година за „Бесттехника ТМ-Радомир” публично АД има промяна по водените от дружеството съдебни дела, предвид движението им през различните съдебни инстанции.

Исковете са на обща стойност **5 477 429** лв. – главници и лихви. По част от делата до края на това тримесечие на 2012 година на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД няма съществена има промяна по присъдените/отменени задължения около **2 804 459** лева.

В посочения период срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” Публично АД има увеличаване на предявените вземания по облигационни и търговски спорове, възлизащи към края на предходното тримесечие общо на **3 305 543** лева. Няма съществено увеличаване на разплатените, с наложените на дружеството запори по сметки и доброволни плащания от страна на дружеството, задължения по изпълнителни дела възлизашо на **1 818 хил. лева**. По някои от делата, предвид дължимостта им, дружеството е направило признание на исковете или е сключило споразумение за разсроченото им изплащане.

Макар и с по-слаби темпове продължава повишаването в размера на задълженията по трудовите дела на взискатели, възлизащи на сумата от **632 176** лева. Допълнителен фактор е разглеждането на делата по реда на бързото производство по ГПК с допускането на искания за предварително изпълнение на съдебните решения, включително и с използването на способите на заповедното производство. Своевременно се издават изпълнителни листа и се образуват изпълнителни дела по тях. В хода на изпълнителното производство дружеството е предприело действия по разплащане на задълженията като е увеличило разплатените задължения на **195 168** лева.

През трето тримесечие на 2012 година по водените от и срещу „Бесттехника ТМ-Радомир” публично АД съдебни дела обобщение на показателите е посочено в следващата се таблица:

№ по ред	Съдебни дела, водени от и срещу "Бесттехника ТМ - Радомир" ПАД до 30.09.2012 година	Претендирания сума в хил. лева
1	Облигационни/граждански и административни дела, водени от дружеството	5 477
2	Присъдени на дружеството вземания/ Отменени задължения на дружеството	2 804
3	Граждански облигационни и търговски дела, водени срещу дружеството	3 305
4	Присъдени вземания на работници и служители	632

До края на трето тримесечие на 2012 година се наблюдава и увеличение по изплатените от „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД задължения по влезли в сила съдебни решения. Продължава да е затруднено изпълнението на задълженията към контрагенти на дружеството вследствие нерегулярните постъпления на финансови потоци, провокирана тяхното своевременно претендиране и присъждане, така и водеща до осъщяването им през способите на принудителното изпълнение, по което са блокирани и сметките на дружеството. Намаляването на договорната обезценост, вследствие замразяване на вече договорени позиции за изработка и откази от част от големи поръчки за дружеството, все още не може да бъде преодоляно от новоподписаните договори, въпреки полаганите усилия от управителните органи, което наподобява обстановката в този период на предходните 2010 и 2011 години.

17. Финансови задължения към частен кредитор

Част от отразените в баланса 19 103 хил. лева Други текущи пасиви (други финансови дългове) представлява задължението на дружеството към „Еврометал“ ООД – Перник (9 503 хил. лева).

С три договора от 07.10.2011 година Цедентът (прехвърлителят) „Обединена българска банка“ АД прехвърли на Цесионера „Еврометал“ ООД вземания от „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД в размер на 4 625 082,54 евро.

Прехвърлените/цедирани вземания произтичат от Договори за банков кредит между „Обединена българска банка“ АД като кредитор и „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД като кредитополучател.

В полза на цесионера „Еврометал“ ООД е прехвърлен и особения залог на търговското предприятие „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД.

В таблицата по-долу са подробно посочени прехвърлените вземания.

№ по ред	Описание на цедираните вземания	EURO	лева	Пояснение
1.	Кредитна линия	3 066 149,59	5 996 867,35	
1.1	Главница	2 694 592,75	5 270 165,34	
1.2	Наказателни лихви	371 556,84	726 702,01	Размерът е спорен
2.	Банков кредит, първоначално инвестиционен	1 073 998,28	2 100 558,06	
2.1	Главница	954 068,80	1 865 996,38	Размерът е спорен
2.2	Договорни лихви	35 423,19	69 281,74	Размерът е спорен
2.3	Наказателни лихви	81 116,29	158 649,67	Размерът е спорен
2.4	Такса управление	3 390,00	6 630,26	Размерът е спорен
3.	Незабавно изискуем кредит, формиран в следствие на платена от ОББ банкова гаранция	418 581,04	818 673,36	Оспорва се изцяло
3.1	Главница	395 079,04	772 707,44	Оспорва се изцяло

№ по ред	Описание на цедираните вземания	EURO	лева	Пояснение
3.2	Договорни лихви	115,78	226,45	Оспорва се изцяло
3.3	Наказателни лихви	23 386,22	45 739,47	Оспорва се изцяло
4.	Ангажимент по издадена банкова гаранция с падеж 30.10.2011г.	31 387,93	61 389,46	Оспорва се изцяло
4.1	Размер	31 387,93	61 389,46	Оспорва се изцяло
5.	Други	34 965,70	68 386,97	
5.1	Разноски, направени в хода на изпълнението по цялата експозиция	34 892,42	68 243,64	Оспорва се изцяло
5.2	Дебитни салда по разплащателни сметки	73,28	143,32	
ВСИЧКО, в това число:		4 625 082,54	9 045 875,18	
1	Главници	4 075 128,52	7 970 258,61	
2	Договорни лихви	35 538,97	69 508,18	
3	Наказателни лихви	476 059,35	931 091,16	
4	Такса управление	3 390,00	6 630,26	
5	Разноски	34 892,42	68 243,64	
6	Дебитни салда по разплащателни сметки	73,28	143,32	

18. Дейност в областта на научните изследвания и проучвания

Дружеството не извършва научно-развойна дейност на този етап.

19. Движение на акциите

Дружеството е публично АД.

През деветте месеца на 2012 година на фондовата борса са изтъргувани акции на „Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД в обеми, както следва:

№ по ред	Месеци на 2012 година				№ по ред	Тримесечия на 2012 година				% от минималния среднодневен обем от 2000 акции
	Месец	Брой акции	Брой работни дни	Средно-дневен обем		Тримесечие	Брой акции	Брой работни дни	Средно-дневен обем	
1	Януари	0	22	0	1	Първо тримесечие	1 350	65	21	1,04%
2	Февруари	600	21	29						
3	Март	750	22	34						

№ по ред	Месеци на 2012 година				№ по ред	Тримесечия на 2012 година				
	Месец	Брой акции	Брой работни дни	Средно- дневен обем		Тримесе- сие	Брой акции	Брой работни дни	Средно- дневен обем	
4	Април	0	19	0	2	Второ тримесечие	0	61	0	0,00%
5	Май	0	21	0						
6	Юни	0	21	0						
7	Юли	400	22	18	3	Трето тримесечие	670	64	10	0,52%
8	Август	100	23	4						
9	Септември	170	19	9						
Всичко 2012 година		2 020	253	8		Всичко 2012 година	2 020	253	8	0,40%

През деветмесечието среднопретеглената пазарна цена на акциите е 0,254 лв. Пазарната цена на една акция, среднопретеглено за второто полугодие на 2011 година, беше 0,56 лева.

Среднодневният обем на продажбите през деветте месеца е 8 броя акции. За периода са продадени само 2 020 броя акции.

20. Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

20.1. Брой и номинална стойност на придобитите и прехвърлени през отчетния период акции издадени от дружеството, частта от капитала, която те представляват и цена на придобиването или прехвърлянето:

През деветте месеца на 2012 година дружеството не е придобивало и прехвърляло собствени акции.

20.2. Брой и номинална стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват:

Към 30.09.2012 година дружеството не притежава собствени акции.

20.3. Възнаграждения, получени общо през отчетния период от членовете на Управителния и Надзорния съвет:

През деветмесечието на 2012 година на членовете на Управителния и Надзорния съвет са начислени възнаграждения в размер на 269 хиляди лева.

20.4. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите акции и облигации на дружеството:

№	Имена	Позиция	Брой притежавани акции към 30.09. 2012 г.
1	Максим Мануилов Клейтман	Председател на Надзорния съвет	340 452
2	Валентин Иванов Дрехарски	Член на Надзорния съвет	55 580
3	Огнян Павлов Попов	Член на Надзорния съвет	0
4	Александър Петров Меченов	Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор	49 357
5	Евтим Тончев Евтимов	Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	45 507
6	Емил Стоянов Райчев	Член на Управителния съвет	39 543

20.5. Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството:

Членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството могат да придобиват свободно акции на дружеството на регулирания пазар при спазване на разпоредбите на ЗППЦК и Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

20.6. Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество и участие в управлението на други дружества или кооперации:

1. Максим Мануилов Клейтман – Председател на Надзорния съвет

- Участие в управителни и назорни органи на други дружества:
 - Управител на „Бесттехника и Ко“ ООД - София
 - Управител на „Бесттехника“ ЕООД - София
 - Управител на „Бестимекс“ ООД - София
 - Член на Съвета на директорите на „Бесттехника Струма“ АД - Радомир
 - Управител на „Магис М“ ЕООД - София
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества:
 - „Бесттехника и Ко“ ООД - София
 - „Бестимекс“ ООД – София
 - „Магис М“ ЕООД – София

2. Валентин Иванов Дрехарски – Член на Надзорния съвет от 11.01.2011г.

- Участие в управителни и назорни органи на други дружества: няма данни

• Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

3. Огнян Павлов Попов – Член на Надзорния съвет

- Участие в управителни и назорни органи на други дружества: няма данни

• Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

4. Александър Петров Меченов – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Участие в управителни и назорни органи на други дружества: няма данни

• Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

5. Евтим Тончев Евтимов - Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

• Участие в управителни и назорни органи на други дружества:

Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „Бесттехника Струма“ АД – Радомир.

- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

6. Емил Стоянов Райчев – Член на съвета на директорите

- Участие в управителни и наздорни органи на други дружества: няма данни
- Участие с повече от 25 на сто в капитала на други дружества: няма данни

20.7 Договори по чл. 240б от Търговския закон, сключени през периода

През разглеждания период на 2012 година не са сключвани договори с членовете на Наздорния и Управителния съвет на дружеството или свързани с тях лица, които излизат извън основната дейност на дружеството или се различават съществено от пазарните условия.

21. Годишно общо събрание на акционерите

Редовното годишно общо събрание на акционерите на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД се проведе на 20-ти юни 2012 година. На него се взеха следните решения:

1. Прие се Годишния доклад на Управителния съвет за дейността на дружеството през 2011 година.

УС представи програма с конкретни мерки за нарастване на производството и приходите и за погасяване на задълженията към кредиторите.

2. Беше приет Доклада на регистрирания одитор за извършена проверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2011 година.

3. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД прие одитирания Годишен финансов отчет на дружеството за 2011 година. Взе се решение неразпределената печалба от минали години в размер на 119 хил. лева да се отнесе към „Общи резерви“, като същите стават в размер на 1 665 хил. лева. Загубата за 2011 година остава като непокрита загуба от минали години.

4. За проверка и заверка на годишния финансов отчет за 2012 г. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД избра специализирано одиторско предприятие „Ер Ес Ем Би Екс“ ООД с № 0130, със седалище и адрес на управление: област София (столица), община Столична, гр. София 1000, район Оборище, бул. „Княз Дондуков-Корсаков“ бл.22, вх.Б, ет.3, ап.10, вписано в търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 121846175.

По тази точка от дневния ред беше коментиран и въпроса за избор на Одитен комитет от трима членове с 3-годишен мандат, като избора на конкретни лица остава за следващо общо събрание на акционерите.

5. Общото събрание прие Отчета за дейността на директора за връзки с инвеститорите на дружеството за 2011 година.

6. Общото събрание на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД освободи от отговорност поименно членовете на управителните органи на дружеството за дейността им през 2011 година.

7. Общото събрание преизбра членовете на Надзорния съвет М. Клейтман и Ог. Попов, избрани на редовното годишно общо събрание, проведено на 26.06.2008 г., за нов 5-годишен мандат.

Събранието определи възнагараждението на членовете на НС в размера, гласуван от ОСА, проведено на 30.06.2009 година.

Събранието овласти зам. председателя на НС да сключи договор от името на

дружеството с останалите двама членове на съвета.

Общото събрание задължи Надзорния съвет да избере членове на Управителния съвет или да продължи мандата на членовете на УС на дружеството, избрани по протокол №1 от 26.06.2008 година.

След изчерпване на обявения дневен ред, редовното годишно общо събрание на акционерите беше закрито.

22. Предвиждано развитие на предприятието през 2012 година

Бизнес-планът за 2012 година предвижда постепенно увеличаване на производствената дейност, но съобразно обусловените от световната икономическа криза и последвалата я стагнация условия. Същият се състои от четири основни части:

- Производствена програма;
- План по труда;
- Финансов план за приходите, разходите и паричните потоци;
- Бюджети на дирекциите.

Гаранция за реализма на производствената програма за 2012 година са сключените договори и получени заявки от досегашни и нови клиенти. Продукцията на дружеството се произвежда основно за европейски клиенти, поради което очакваме договорната обезпеченост и натоварването на мощностите на „Бесттехника ТМ–Радомир“ ПАД да отбележат чувствително подобрение към края на 2012 година.

Следващата таблица съдържа данни за подписаните договори, продукция в процес на договаряне и дългосрочни споразумения, формиращи бизнес плана до края на 2012-та, за 2013-та и следващи години.

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. лева	Хил. EURO	
I.	Изделия в процес на производство, договорени за изпълнение до края на 2012-та и през 2013-та години		4 076,0	2 084,0	
1	Проектиране, производство и доставка на реактори за производство на химически продукти	Декафос АД (чрез "Бесттехника Струма" АД)	1 216,0	621,7	В процес на производство
2	Металургично оборудване	Danieli Italia SPA - Италия	1 026,8	525,0	В процес на производство
3	Релсов път за пристанищен кран	Staal Intermediairs Hagestein bv (чрез "Бесттехника Струма" АД)	832,1	425,4	В процес на производство
4	Смесител за боклук към завод за преработка на отпадъци	"Бесттехника" ЕООД	329,1	168,3	В процес на производство

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. лева	Хил. EURO	
5	Възли за турбини за водноелектрически централи	Мекамиди България ЕООД (чрез "Бесттехника Струма" АД)	175,7	89,8	В процес на производство
6	Механообработка на отливки и изковки	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - България	165,5	84,6	Поръчките се възлагат текущо. Рамков договор.
7	Трошачко оборудване за рудодобива на цветни метали	"Елаците Мед" АД	133,0	68,0	В процес на производство
8	Установки за провеждане на изследвания към Големия андронен колайдер	CERN - European Organization for Nuclear Research, Швейцария	99,6	50,9	В процес на производство
9	Лебедка маневрена	Калина ИТК ООД (чрез "Бесттехника" ЕООД)	47,8	24,4	В процес на производство
10	Сектори за Велц пещ	КЦМ АД - Пловдив (чрез "Бесттехника Струма" АД)	15,1	7,7	В процес на производство
11	Други изделия	Други клиенти	35,3	18,0	В процес на производство
Изделия, договорени за производство през 2013-та и следващи години, чието производство не е започнато поради неиздадени банкови гаранции за авансово плащане			16 037,8	8 200,0	
I.	Шлюзове - 2 броя	Атомстройекспорт - Русия	16 037,8	8 200,0	За АЕЦ Белене. По един шлюз към всеки реактор. Могат да се ползват и за други АЕЦ
Изделия, в процес на договаряне за производство през 2013-та година, при които вероятността за сключване на договори е над 50%			12 954,4	6 623,5	
1	Велц пещ за добив на цинк	КЦМ АД - Пловдив (чрез "Бесттехника Струма" АД)	2 933,7	1 500,0	Вероятността за сключване на договор е значителна
2	Мелница, трошачки и друго трошачко-мелещо оборудване	"Бесттехника" ЕООД	2 542,6	1 300,0	Вероятността за сключване на договор е голяма
3	Проектиране, производство и доставка на реактори за производство на химически продукти	Декафос АД	2 444,8	1 250,0	Вероятността за сключване на договори е около 50%
4	Възли за турбини за водноелектрически централи	Мекамиди България ЕООД (чрез "Бесттехника Струма" АД)	1 795,9	918,2	Вероятността за сключване на договор е значителна
5	Механообработка на отливки	Siempelkamp (чрез "Бесттехника Струма" АД)	1 063,2	543,6	Вероятността за сключване на договор е по-малка от 50%
6	Тела за трошачки - механообработка	"Радомир Метал Индъстрийз" АД - България	625,9	320,0	Вероятността за сключване на договор е голяма
7	Възли за мелници за руда от цветни метали	Асарел Медет АД	490,4	250,7	Вероятността за сключване на договор е голяма

№ по ред	Изделия	Клиенти	Стойност		Пояснения
			Хил. лева	Хил. EURO	
8	Трошачки , сита , резервни части, лебедки и друго трошачко-мелещо оборудване	"Бесттехника Струма" АД	332,5	170,0	Вероятността за сключване на договор е голяма
9	Металургично оборудване	Danieli Italia SPA - Италия	195,6	100,0	Вероятността за сключване на договор е значителна
10	Стопъл фитинг за газопровод	БАН-Варна	128,1	65,5	Вероятността за сключване на договор е значителна
11	Венеци зъбни /Olcina Corona - механична обработка	"BMB-МЕТАЛ" ООД	93,7	47,9	Вероятността за сключване на договор е значителна
12	Конус трошачен- ремонт	Елаците Мед АД	14,7	7,5	Вероятността за сключване на договор е почти 100%
13	Други изделия и услуги	Други клиенти	293,3	150,0	Вероятността за сключване на договор е голяма
Всичко договорени изделия и такива в процес на договаряне			33 068,2	16 907,5	

**Основните показатели, заложени в актуализирания през септември
бизнес-план за 2012 година, са следните:**

1. Приходи в размер на 11 975 хил. лева, разпределени както следва:

→ Производство на промишлена продукция	9 349 х. лв.
→ Приходи от продажба на стоки	3 х. лв.
→ Приходи от услуги	3 х. лв.
→ Продажби на неоперативни активи	2 120 х. лв.
→ Продажби на технологични отпадъци, стружки и бракувани материали за скраб	360 х. лв.
→ Приходи от наеми	120 х. лв.
→ Други приходи	12 х. лв.
→ Финансови приходи	8 х. лв.

2. Разходи в размер на 14 561 хил. лева, разпределени както следва:

→ За материали	3 985 х. лв.
→ За външни услуги	1 503 х. лв.
→ Амортизации	2 961 х. лв.
→ За заплати и възнаграждения	3 292 х. лв.
→ За осигуровки	562 х. лв.
→ Местни и еднократни данъци и такси	190 х. лв.
→ Други разходи	162 х. лв.
→ Суми с корективен характер	1 009 х. лв.
→ Финансови разходи (преобладаващо лихви)	897 х. лв.

3. Счетоводна печалба/загуба в размер на -2 586 хил. лева.

➢ Корпоративен данък: 0 хил. лева.

➢ **Балансова печалба/загуба в размер на -2 586 хил. лева.**

4. EBITDA (печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации): **1 198 хил. лева.**

5. Нормочасове: 111 300.

6. Производителност на основните нормени работници: 97 нормочаса месечно на един основен нормен работник (присъствен).

7. Средногодишната численост на персонала е 283 человека, разпределени по следния начин:

➢ Основни нормени работници - 107 человека;

➢ Непряк производствен персонал: спомагателни работници, кранисти, диспечери, цехови технологии, началник цехове, помощен персонал; оперативно управление на производството; работници по ремонта; контрол на качеството; газово и енергийно стопанство; техническа подготовка на производството - 110 человека;

➢ Управленчески, административно-технически и помощен персонал в дружеството - 33 человека;

➢ Охрана (физическа и противопожарна) - 33 человека.

8. Три основни балансови показателя към 31.12.2012 г. са дадени по-долу.

№ по ред	Показатели	31.12.2012г.
1	Краткотрайни (текущи) активи	25 500 х. лв.
2	Краткосрочни (текущи) пасиви	39 500 х. лв.
3	Коефициент на обща ликвидност	0,65 коеф.

9. Инвестициите в дълготрайни (нетекущи) активи през 2012 година се планира да бъдат в размери, посочени в долната таблица:

№ по ред	Описание на планираните за 2012 година инвестиции по основни групи	Стойност (хил. лева)
1	Инвестиции в ДМА (нови DMA + основен ремонт, модернизация и реконструкция на съществуващи DMA + създаване на DMA по стопански начин)	200
2	Плащания по лизингови договори за придобити DMA (първоначални и месечни лизингови вноски)	100
3	Инвестиции в нематериални дълготрайни активи (ERP система за управление и други)	0
Инвестиции - общо		300

В заключение на настоящата глава следва да се посочи, че бизнес плана за 2012 година е реалистичен. Той е разработен във вариант, при който се запазва рестриктивната политика на банката, т. е. не се възобновява издаването на банкови гаранции.

23. SWOT анализ

Развитието на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД през годините преди световната икономическа криза, негативното влияние на последната, изпълнението на антикризисната програма и перспективите за развитие на дружеството позволяват да се направи SWOT анализ на последното. Този анализ разглежда четири фактора:

- Плюсове (Strengths) - какви са силните страни;
- Минуси (Weaknesses) – какви са слабите страни;
- Възможности (Opportunities);
- Опасности (Threats).

1) Силни страни

➤ Като производствени мощности „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД няма преки конкуренти в страната;

➤ Дружеството участва в изпълнението на инвестиционни проекти на големите наши предприятия от черната и цветна металургия, енергетиката, химическата и нефтохимическата индустрия, циментовата промишленост, рудодобива, транспортната инфраструктура;

➤ Развита е клиентска мрежа както в чужбина, така и в страната (предимно предприятия, собственост на големи чуждестранни корпорации). Около 1/3 от произвежданата продукция е предназначена за износ в страни от Европейския съюз;

➤ „Бесттехника ТМ – Радомир“ ПАД предлага на клиентите си комплексно обслужване, включващо проектиране, производство на съответното съоръжение, неговата доставка на място в производствната база на клиента, инсталация, провеждане на задължителни преби, въвеждане в експлоатация, поемане на гаранции и цялостно обслужване в периода след инсталация на машините;

➤ Допълнително се предлагат услуги по разработване на пълна конструктивна документация за широка гама изделия в областта на машиностроенето. Това включва: разработване на 3D модели, якостен и кинематичен анализ на конструкциите, премахване на възможни конфликти още на етап проектиране; създаване на детайлен инженеринг на база базовия инженеринг на клиента при стриктно изпълнение на заложените изисквания в документацията; съвместно проектиране на всички видове метални конструкции, транспортни съоръжения, нестандартно оборудване, резервни части и други.

➤ Качеството на крайните изделия е гарантирано и благодарение на инвестициите, направени през периода преди кризата в посока оптимизиране на технологичните дейности свързани с разкрязването на металите. Това гарантира проследяемостта на метала от доставката до влагането му в производство, което е от изключително значение за качеството на крайния продукт.

➤ Договорна обезпеченост на производствената програма за 2012-та и 2013 години, запазвайки възходящата тенденция за развитие. На етап търговски преговори са договори, обезпечаващи дългосрочната производствена програма;

➤ Добро и гъвкаво ръководство, умело управляващо човешкия и производствения капацитети;

➤ Детайлна управленска информация, която улеснява процеса на контрол и мониторинг.

2) Слаби страни

- Специфичен характер на произвежданата продукция, което предопределя трудности при организацията на производството и правилното натоварване на производствените мощности и на работниците;
- Специфичен характер на произвежданите изделия, което при отказ на клиента прави много трудна реализацията им;
- Машабност на изделията, което обуславя дълъг производствен цикъл и „замразяване“ на оборотни средства (работен капитал);
- Енергийна обвързаност с “Радомир Метал Индъстрийз” АД, през чиято територия и през чиито съоръжения преминава електрозахранването и газоснабдяването;
- Недостатъчно благоприятно местоположение от гледна точка логистика на доставки на някои от материалите и реализация на голяма част от продуктите;
- Значителен размер на натрупаните публични задължения и задължения към частни кредитори;
- Започнали действия за принудително събиране на вземанията от страна на основния частен кредитор „Еврометал“ ООД, от други частни кредитори и присъединяване на държавата като „присъединен кредитор“ по изпълнителните дела;
- Голяма текуща загуба, която не може да се покрие от целевите резерви;
- Спиране на инвестиционните разходи след началото на икономическата криза и невъзможност за бързо преодоляване на изоставането в тази насока поради необходимостта всички свободни парични средства да се насочват за погасяване на натрупаните публични и частни задължения;
- Очаквани проблеми с набирането на квалифицирани инженерно-технически кадри и квалифицирани основни производствени работници при очакваното нарастване на производството.

3) Възможности

- Подписани договори и значителен обем продукция в процес на договаряне;
- Надеждни и постоянни партньори, потребители на изделията на дружеството;
- Очакван голям брой поръчки от традиционни и нови клиенти;
- Възможности за реструктуриране и разсрочване на задълженията.

4) Заплахи, които са външни

- Очертаващата се икономическа рецесия и възможната втора „вълна“ на световната икономическа криза;
- Рестриктивна икономическа политика на правителството;
- Възможни действия за принудително събиране на вземанията от страна на дължавата и основния частен кредитор „Еврометал“ ООД;
- Наличието на конкуренти: а) централноевропейски страни като Чехия и Полша; б) западноевропейски производители, които предпочитат да натоварват собствените производствени мощности в условията на криза; в) близка страна като Румъния; г) Китай, Русия и Украйна;
- Евентуални резки промени в цените на стоманата и енергийните ресурси.

24. Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

"Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД разполага с разработена и приета от ръководството **Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление**. Същата е изготвена съгласно изискванията на чл. 94, ал. 2, т. 3 от Закона за публично предлагане на ценни книжа. Програмата се изпълнява съгласно изискванията на закона. **Дейността на управителните и на контролните органи на дружеството през изтеклата година съответства на тези стандарти.**

На настоящия етап не се налага извършването на преоценка на програмата и промяната ѝ с цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в дружеството. Същата се изпълнява в съответствие с основната цел на корпоративното управление, а именно увеличаване на изгодата за акционерите.

Задачите на действащата програма са: утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление в дружеството; поощряване на успешните стопански дейности на предприятието; повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на дружеството.

Имайки предвид, че корпоративното управление е управление от страна на акционерите посредством избрани от тях управителни органи, могат да се посочат следните **основни положения при изпълнението на програмата:**

A. "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадо ясно дефинирани **отговорности на ръководителите и отчетност пред акционерите**. Дружеството има едностепенна структура на управление – Съвет на директорите, който е с ясно разграничени правомощия, функции, задължения и отговорности. Действията на членовете на Съвета са напълно обосновани, добросъвестни, и се извършват с грижата на добър търговец, в интерес на дружеството и акционерите.

Съветът на директорите е избран от Общото събрание на акционерите. От своя страна той избира, назначава, контролира и освобождава от длъжност изпълнителните директори.

B. **Изпълнителните директори**, които са и членове на Съвета на директорите: осъществяват управлението на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД; организират и ръководят оперативната дейност на дружеството като извършват всички действия и сделки, свързани с упражняване на търговската дейност; представят на СД бизнес-планове и текущи разчети по тримесечия; уведомяват в писмена форма СД за всички обстоятелства от съществено значение за дружеството; сключват, изменят и прекратяват трудовите договори, налагат дисциплинарни наказания, стимулират и санкционират персонала на дружеството, командират работниците и служителите при спазване на действащата нормативна уредба; създават условия за социално развитие на колектива в дружеството и за подобряване на условията на труд, подписват и изпълняват колективния трудов договор.

В. Правата на акционерите са защитени. Това се осигурява като: сделките с акциите на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД се извършват само на регулираните пазари на ценни книжа, както и чрез инвестиционни посредници;

всеки акционер има право да продава част или всичките си акции на друго лице за определена цена по всяко време без съгласието на управителния орган или другите акционери.

Г. Всеки акционер има право да получава необходимата информация и да участва при вземането на решения за: изменения и допълнения на Устава на дружеството; определяне основните насоки за дейността на дружеството; определяне броя, избора и освобождавато на членове от Съвета на директорите и определяне възнаграждението им; назначаване и освобождаване лицензиран одитор; одобряване на Годишния финансов отчет; освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите след приемане на отчета за неговата дейност; други права съгласно ТЗ и Устава на дружеството.

Д. Акционерите получават достатъчна и своевременна информация за датата, мястото и дневния ред на Общото събрание на акционерите. Акционерите могат да задават всякакви въпроси, които ги интересуват, във връзка с дневния ред на Общото събрание или взети решения и други въпроси, които не представляват вътрешно-фирмена тайна. За получаване на своевременна информация се грижи Директорът за връзка с инвеститорите.

Е. Акционерите са равнопоставени и миноритарните акционери са защитени. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Акционерите участват в Общото събрание лично или чрез представител. Гласовете са равнозначни, независимо дали са дадени лично или неприсъствено. За вземането на важни решения от Общото събрание на акционерите, като изменение и допълнение на Устава, увеличаване и намаляване на капитала, преобразуване и прекратяване на Дружеството, се изисква мнозинство 2/3 от представения капитал при присъствие или представяне на събранието най-малко на 2/3 от капитала. За вземане на решение за овластяване на Съвета на директорите за сключване на сделки по чл.114 от ЗППЦК и одобряване на договорите за съвместно предприятие се изисква мнозинство ¾ от представения капитал.

Ж. Спазват се всички законови и договорни права на заинтересованите лица. Същите изразяват мнение, дават предложения при вземане на решения от управителните органи за структурни промени в Дружеството, промени в личния състав, обсъждане на бизнес плана на Дружеството и други въпроси, свързани с дейността. Заинтересованите лица имат достъп до съответната информация, необходима им за изразяване на мнение и даване на предложения по конкретни въпроси.

3. Информацията за дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е прозрачна и се разкрива своевременно.

Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, а изпълнителните директори заверяват същите с подписа си. Директорът за връзка с инвеститорите представя годишния и тримесечните отчети своевременно в ДКЦК и публикува съобщение в ежедневник. Всеки акционер или инвеститор може да се запознае със съдържанието на представените отчети.

Годишният одит се извършва от независим одитор, избран от Общото събрание на акционерите. Информацията се изготвя, одитира и разкрива съгласно националните счетоводни стандарти и международните стандарти за финансови отчети.

Дружеството уведомява своите акционери и инвеститорите чрез вписване в съдебния регистър, публикации и представяне в ДКЦК на промените в Устава, в управителните и контролни органи и други данни от съществено значение.

И. Инициативност на ръководните органи.

Управителните органи имат предприемачска нагласа и вземат решения, които помагат на "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД да се развива. Те са запознати с въпросите от местно естество, които засягат дейността на дружеството, както и с международните тенденции и събития, които могат да засегнат дейността на предприятието.

Управителните органи работят за развитието на дружеството. Те гарантират, че дружеството се отнася справедливо и честно и към други заинтересовани лица, включително служители, доставчици, клиенти и обществото като цяло. Управляващите предпочитат интереса на дружеството пред своя собствен интерес.

Запазва се поверителността на непубличната информация за дружеството, дори след като дадени лица вече не са членове на управителните органи.

К. Инициативи за защита правата на акционерите.

Правата на акционерите се защитават преди всичко чрез ефективно използване на ресурсите и отговорност за използването на тези ресурси. В Устава на дружеството е предвидено правото на акционерите да бъдат информирани по съществени корпоративни въпроси.

Л. Инициативи за връзки с инвеститорите.

Съгласно чл. 116г, ал.1 от ЗППЦК през август 2002 год. в "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена длъжността "Директор Правно обслужване и връзки с инвеститорите".

Директорът за връзки с инвеститорите поддържа непрекъснат диалог с инвеститорите, борсовите анализатори и финансовите издания. Той провежда активна програма за предоставяне на материали на пресата в установените от Закона срокове и друга информация, която популяризира името и дейността на дружеството. Директорът представя Доклад за дейността (отчет) за постигнатите от него резултати на Годишното общо събрание на акционерите.

Директорът за връзки с инвеститорите води и поддържа точни и пълни протоколи от заседанията на управителните органи във връзка с увеличаване на изгодата за акционерите и за дружеството като цяло. Той координира с управителните органи създаването на дневен ред на заседанията. Същият подава задължителните документи за разкриване на информация по ЗППЦК в сроковете, определени от Закона, на Комисията по ценните книжа, Централния депозитар и Българската фондова борса.

Директорът поддържа регистри за информация съгласно ЗППЦК относно заявките за информация от акционерите, материалите за Общото събрание на акционерите, протоколи от заседанията на управителните органи, отчетите и информацията, изпратени до КЦК, ЦД и БФБ. Той подпомага Управителните

органи на дружеството за вземането на решения по въпроси, свързани с текущата дейност, при стриктно спазване на законовите регламенти.

М. Инициативи за подобряване разкриването на информация.

В "Бесттехника ТМ-Радомир" ПАД е създадена програма, според която

Управителните органи анализират резултатите от дейността на Дружеството. Програмата обръща специално внимание на изминалите събития, тяхното отражение и ако се очаква те да продължат, на бъдещото им въздействие върху отчетните резултати. Изработени са процедури, съгласно които Управителните органи проверяват годишните, тримесечните и текущите отчети, изисквани от ЗППЦК, за да се гарантира, че те са пълни, точни и своевременно представени.

Веднъж годишно Управителните органи извършват проверка и контрол на ефективното изпълнението на програмата за корпоративно управление. Извършва се както вътрешна проверка от страна на дружеството, така и проучване мнението на акционерите и другите заинтересовани лица. Управителните органи изготвят писмени отчети за изпълнението на програмата и предложените изменения и допълнения.

25. Заключение

В заключение може да се посочи, че световната икономическа криза, последвалата я стагнация, както и задълбочаващите се финансово-икономически проблеми на някои европейски страни, продължава да се отразява негативно върху производственото и икономическо развитие на „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД. Резултатът е влошени икономическите резултати и невъзможност да се обслужват в цялост текущите плащания и задължения.

Съществена причина за негативния краен финансов резултат е рестриктивната политика на банките. Има се предвид отказът за издаване на банкови гаранции за авансово плащане, което лишава дружеството от оборотни средства, необходими за закупуване на материали и започване на производство по нови поръчки.

Настъпилото оживление на международните пазари позволи нарастване на производството и приходите, започвайки от пролетта на 2011-та година. До есента на миналата година производството нарастваше ежемесечно с около 20%, след което се задържа на относително постоянно равнище.

От месец март 2012 година производството започна отново да нараства. Произведените през последните 4 месеца на отчетния период нормочасове са много, считано от края на 2009 година.

Описаните по-горе тенденции са представени нагледно в следващата таблица.

Основната част от паричните постъпления предприятието влага в материали, необходими за обезпечаване на договорите за производство. Дългият производствен цикъл на основните изделия води до „замразяване“ на оборотни средства под формата на незавършено производство.

Необходимо условие за връщането на напусналите квалифицирани работници е поетапното изплащане на натрупаните дължими заплати за последните месеци. Това е условие и за пълноценното използване на персонала, който дружеството успя да задържи по време на икономическата криза.

Успоредно с набирането на кадри и нарастването на производството „Бесттехника ТМ-Радомир“ ПАД ще може да извърши поетапно погасяване на натрупаните публични и частни задължения. Размерът на месечните погасителни вноски може да нараства постепенно през следващите години.

гр. Радомир
30.10.2012 година

Директор “Финанси и планиране”:

/В. Дрехарски/

Директор “Правно обслужване и връзки с инвеститорите”:

/Р. Каменов/

УТВЪРДИЛ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/Ал. Мечев/

